

رادىكال جامائەتلەر: ئومۇمىي مۇقەددىمە

ئىسلام ساپ ئەقىدە ۋە ھۆرمەتلىك ئىنسان ۋۇجۇدىغا مۇناسىۋەتلىك بۈيۈك ئارمانلارنىڭ يىتەكچىلىكىدە ھاياتنى بارلىق ئېغىرچىلىقلىرى بىلەن داۋاملاشتۇرۇش دىندۇر. ئۇ مۆتىدىللىك دىندۇر، ماددا بىلەن روھ، غايىۋىيلىك بىلەن رىئالىق، غايە بىلەن ۋاسىتىلەر ھەقىقىي رەۋىشتە يۇغۇرۇلغان دىندۇر. رادىكاللىق، قېيىنلاشتۇرۇشتىن خالىي، ئېتىكىدە تۇتۇقسىزلىق بولمىغان بىر مۇۋازىنەت دىندۇر. ئىسلام دىنى باشقا دىنلارنىڭ ئارىسىدىكى مۆتىدىل دىن بولغىنىدەك، ئەھلى سۈننەت ۋە لىجامائە ئۈممەتنىڭ پىرقىلىرى ئارىسىدىكى مۆتىدىل پىرقىدۇر. ئاللاھ تائالانىڭ دىنى رادىكاللىق بىلەن پەرۋاسىزلىقنىڭ ئارىسىدىكى ئوتتۇراھال دىن بولۇپ، مەيلى مېتود، مەنبە، ئېتىقاد، ئەخلاق، يۈرۈش - تۇرۇش قاتارلىق ئىشلاردا بولسۇن، دىننىڭ بارلىق ئىشلىرىدا ئەھلى سۈننەتنىڭ مۆتىدىللىكى جۇلالىنىپ تۇرىدۇ. ئەھلى سۈننەت ئالاھىدە پەرقلىنىدىغان بۇ خىل مۆتىدىللىك ئۇلارنىڭ ئاللاھ تائالانىڭ دىنىنى ئۆگىنىش، چۈشىنىشكە بولغان كۆڭۈل بۆلۈش، باشقىلارغا بولسا، ئىنساپ ۋە ئادالەت بىلەن مۇئامىلە قىلىش نەتىجىسىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن.

رادىكاللىق ۋە بەلگىلىمىدىن ھالقىپ كىتىش يېقىن ۋە قەدىمقى زاماندىكى قىبلە ئەھلىنىڭ بەزى تائىپىلىرىدە يۈز بەرگەن بىر قاتار ئېغىشلارنىڭ بىر قاتار كۆرۈنۈشلىرىدىن ئىبارەت. بۇ خىل رادىكاللىقنىڭ ئوتتۇرىغا چىقىشىدا بىر قانچە خىل سەۋەب بولۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى:

1 - ئاللاھ تائالانىڭ دىنىنى بىلمەسلىك، شەكىلك نەرسىلەرگە ئەگىشىش، شەرىئەتنىڭ نەسلىرىنى خاتا چۈشىنىش.

2 - ئۈممەتنىڭ سەلەپلىرىگە تىل ئۇزۇتۇش، ئۇلارنىڭ چۈشەنچە ۋە فىقھلىرىنى رەت قىلىش.

3 - يەنە بىر تەرەپتىن چەكتىن ئاشۇرۇۋېتىش بىلەن تۇتۇقسىزلىقنىڭ ئۇچىرىشى.

رادىكاللىق ۋە رادىكالچىلارنىڭ مەيدانغا كىلىشىنىڭ ئىسلام ۋە مۇسۇلمانلارغا ئىنتايىن سەلبىي تەسىرى بولدى. شۇنىڭ ئۈچۈن بۇ ئېنسىكلوپېدىيە مۇسۇلمان ياشلارنىڭ رادىكاللىق ۋە پەرۋاسىزلىقتىن خالىي، ئىسلام شەرىئىتىنىڭ كۆرسەتمىلىرى ئاساسىدا ئوتتۇراھال يولنى تاللاپ مېخىشى ئۈچۈن ئەڭ مۇھىم رادىكال جامائەتلەر ھەققىدە خەۋەر بىرىپ ئۆتىشىگە ئىھتىياج توغۇلدى.